

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Nicolae Gordilă,
judecătorii – Constantin Alerguș, Ion Guzun,
cu participarea:
procurorului – Nicolae Suvac,
avocatului – Potereanu Dina,

a judecat, în ședință închisă, recursurile declarate de inculpatul Ungureanu Nicolae și avocatul acestuia Uncu Natalia, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iulie 2016, prin care a fost admis demersul procurorului Liliana Pasat privind anunțarea în căutare și aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui

Ungureanu Nicolae Nicolae,

născut la 16 februarie 1968, originar din s. Moșeni, r-nul Rîșcani, domiciliat în s. Borosenii Noi, r-nul Rîșcani.

Termenul de examinare a cauzei în recurs:

de la 21 iulie 2016 – pînă la 26 iulie 2016.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Apărătorul Potereanu Dina a susținut recursurile, solicitînd admiterea acestora.

Procurorul Nicolae Suvac, s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor, ca neîntemeiate, cu menținerea încheierii contestate.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 17 mai 2016, Ungureanu Nicolae a fost condamnat în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, la amendă în mărime de 760 unități convenționale.

Măsura preventivă – obligațiunea de a nu părăsi țara a încetat de drept.

2. Sentința a fost atacată cu apel de procuror, în partea stabilirii pedepsei, care a solicitat, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Ungureanu N. în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa de 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

3. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, procurorul a înaintat un demers, privind aplicarea în privința inculpatului Ungureanu Nicolae a măsurii preventive sub formă de arest pe un termen de 30 zile cu anunțarea în căutare a acestuia.

4. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iulie 2016, demersul procurorului a fost admis.

5. Instanța de apel în motivarea încheierii adoptate a menționat că, examinarea cauzei a fost numită pentru data de 29 iunie 2016, ședință la care inculpatul, fiind citat în modul stabilit de lege, nu s-a prezentat și nu a adus la cunoștința instanței motivul neprezentării sale, ședința fiind amânată pentru data de 13 iulie 2016. La data menționată inculpatul din nou nu s-a prezentat, însă, acesta a expediat o cerere, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa lui, deoarece se află peste hotarele țării, în Federația Rusă, Regiunea Moscovei, or. Leninsc, s. Razvilca.

Astfel, instanța a reținut că cererea semnată din numele inculpatului, nu poate fi admisă de către instanța de apel, în situația în care cererea este în copie, nefiind clar procedura de eliberare și veridicitate a ei, luând în considerație că din rapoartele și materialele cauzei inculpatul nu se află pe teritoriul RM.

În cauză, Ungureanu N. este învinuit pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin. (4) Cod penal, care prevede inclusiv și pedeapsa închisorii, astfel instanța consideră un impediment privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului, precum și din materialele cauzei nu este posibil de stabilit dacă există acordul inculpatului la examinarea cauzei în lipsa ultimului, iar cererea înaintată nu poate fi acceptată.

În consecință, instanța a considerat că inculpatul se eschivează de la prezentarea în cadrul ședinței instanței de apel.

6. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată inculpatul Ungureanu Nicolae a declarat recurs, invocând ilegalitatea și netemeinicia încheierii din 13 iulie 2016, a solicitat casarea acesteia, pe motiv că el este învinuit de o infracțiune ușoară și nu are posibilitatea de a se prezenta în fața instanței de judecată, prezentând în acest sens o cerere și solicitând examinarea cauzei în lipsa sa, care nu a fost luată în considerație, iar ca urmare neîntemeiat i-a fost aleasă măsura preventivă sub formă de arest.

El nu a contestat sentința, iar amenda stabilită de către instanța de fond a achitat-o, astfel consideră că prezența sa în fața instanței nu este necesară.

Din aceste motive, solicită admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu respingerea demersului înaintat de procuror.

7. Recurs a declarat avocatul Uncu Natalia în numele inculpatului, care a solicitat casarea încheierii din 13.07.2016 cu anularea măsurii preventive în

privința lui Ungureanu N., pe motiv că acuzatorul de stat nu a prezentat probe care ar confirma eschivarea inculpatului de a se prezenta în instanță.

Mai mult ca atât, infracțiunea comisă de inculpat se atribuie la categoria celor ușoare, care potrivit art. 321 CPP, prevede că judecarea cauzei poate avea loc și în lipsa inculpatului. Totodată, Ungureanu N. a înștiințat legal instanța de apel, prezentând o cerere de a fi examinată cauza în lipsa sa, chiar achitând și amenda aplicată prin sentință, fiind de acord cu pedeapsa.

Conform art. 5 par.3 CEDO, o persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să fie totdeauna eliberată în cursul procedurii, cu excepția cazului când statul poate dovedi că există motive „relevante și suficiente” care să justifice detenția continuă a persoanei, cauza Yagci vs Turcia din 08.06.1995.

Astfel, instanța trebuia să examineze toate faptele în favoarea sau defavoarea existenței unei necesități publice stringente, care ar justifica limitarea libertății inculpatului și să le indice în încheierea de aplicare a arestului.

8. Judecând recursurile și audiind persoanele prezente în ședință, Colegiul penal constată că acestea sunt întemeiate și urmează a fi admise din următoarele motive.

Verificând legalitatea și temeinicia aplicării măsurii preventive - arestarea preventivă pe un termen de 30 zile în privința lui Ungureanu Nicolae, Colegiul penal conchide că instanța de judecată nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, și anume, că măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, ori să săvârșească alte infracțiuni, de asemenea ele pot fi aplicate de către instanță pentru asigurarea executării sentinței.

Totodată, alineatul (2) al normei citate, prevede că arestarea preventivă și măsurile alternative arestării se aplică numai persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, iar în cazul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea altor infracțiuni, ele se aplică învinuitului, inculpatului care a comis cel puțin una din acțiunile menționate la alin.(1).

Din materialele cauzei, se constată că, inculpatul este învinuit în

săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, care prevede sancțiunea cu amendă în mărime de la 700 la 800 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de pînă la 1 an, ceea ce potrivit art. 16 Cod penal, se califică ca infracțiune ușoară.

De asemenea, instanța de recurs reține că, potrivit sentinței Judecătoriei Rîșcani din 17 mai 2016, Ungureanu Nicolae a fost condamnat în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal la 760 unități convenționale și măsura preventivă aplicată în privința acestuia – obligarea de nepărăsire a țării, a încetat de drept (f.d.147).

Or, pînă la începerea examinării cauzei în instanța de apel, careva măsuri preventive în privința lui Ungureanu N., nu au fost aplicate.

În aceeași ordine de idei, se menționează că, potrivit art. 321 alin. (5) CPP, aplicarea măsurii preventive de către instanță se dispune doar în baza unui demers argumentat a procurorului, cu indicarea temeiurilor rezonabile de a presupune că inculpatul ar putea să se ascundă de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal ori să săvârșească alte infracțiuni.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată din 13 iulie 2016, se constată că, la soluționarea chestiunii privind posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului, procurorul a specificat: *„Consideră că este imposibil de examinat cauza în absența inculpatului. Solicită aplicarea în privința acestuia a măsurii preventive – arestarea preventivă, cu anunțarea în căutare”*.

Raportînd circumstanțele cauzei la normele legale, instanța de recurs, concluzionează că procurorul participant la ședința de judecată în instanța de apel, n-a prezentat un demers întemeiat și probe suficiente pentru emiterea încheierii referitoare la aplicarea arestării preventive în privința lui Ungureanu N., deoarece arestarea preventivă ar trebui să fie utilizată ca o măsură excepțională, iar pentru infracțiunile ușoare, la caz, art. 264¹ alin.(4) CP, aceasta se aplică în circumstanțele prevăzute expres de lege, care în speța în cauză nu se încadrează.

Din circumstanțele cauzei nu rezultă că inculpatul a încălcat careva interdicții stabilite de instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs constată că, din partea inculpatului a fost expediată o cerere către Curtea de Apel Bălți în care *a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, deoarece a fost nevoit să plece la lucru peste hotarele țării, în Federația Rusă, unde se află la moment în regiunea Moscovei, or. Leninsc, s. Razvilca, din care motiv nu are posibilitatea să se prezinte la ședința de judecată în instanța de apel*

preconizată pentru 13.07.2016, orele 15³⁰. La fel, să fie luat în considerație că vina a recunoscut-o, căindu-se de cele comise, iar la 03.06.2016 a achitat amenda stabilită prin sentință”.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei, și anume: - explicația cet. Rojnov A., raportul întocmit de către OS al IP Bălți locotenent de poliție R. Cardaniuc din 13 iulie 2016, din conținutul cărora rezultă că, Ungureanu N. se află peste hotarele RM la muncă în F. Rusă (f.d.174-175).

Însă, instanța de apel, nu a luat în considerație cererea transmisă de inculpat care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, aceasta indicând că cererea nu poate fi admisă, în situația în care este în copie, nefiind clar procedura de eliberare, precum și veridicitatea ei.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iulie 2016, este neîntemeiată, iar temeiurile care au dus la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, sunt nejustificate.

Potrivit art. 312 alin. (5) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, în urma controlului judiciar efectuat, instanța admite recursul, dacă acesta este întemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile declarate sunt întemeiate, acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a încheierii contestate.

9. În conformitate cu prevederile art. 312 alin.(5) pct.1) lit.a), 329 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Admite recursurile declarate de inculpatul Ungureanu Nicolae și avocatul acestuia Uncu Natalia, casează încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iulie 2016, prin care s-a dispus anunțarea în căutare și aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile în privința inculpatului Ungureanu Nicolae.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iulie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecătorii

Constantin Alerguș

Ion Guzun